

OFERTA EDUKACYJNA

Lekcje muzealne w Muzeum Kolejnictwa realizowane są w formie interaktywnych warsztatów twórczych. Warsztaty edukacyjne odbywają się w specjalnie wyposażonej sali w grupach od 5 do 30 osób lub na terenie otwartym Muzeum. Czas trwania zajęć to ok. 45 minut.

Podczas zwiedzania wchodzimy do lokomotywowni wachlarzowej oraz korzystamy z urządzeń i wyposażenia warsztatu kolejowego, a także pomieszczeń urządzonych w stylu minionej epoki. Pozwala nam to przekazać młodym ludziom fascynującą i autentyczną historię sztuki, techniki i przemysłu, wciągając ich w tematykę kolejową. Czas trwania zwiedzania Muzeum z przewodnikiem w grupach trwa ok. 60 minut.

Nasze muzeum to duże – na skalę europejską muzeum kolejowe – założone zostało w 2004 roku na terenie zabytkowej lokomotywowni z 1908 roku. Muzeum położone jest na terenach kolejowych o powierzchni ponad 2 hektarów z zachowaną infrastrukturą kolejową, budynkami lokomotywowni oraz zapleczem technicznym. Zbiory Muzeum Kolejnictwa tworzy ponad 150 pojazdów kolejowych od roku 1880 do lat 70 XX wieku. Kolekcja obejmuje m.in. ponad 40 lokomotyw parowych produkcji niemieckiej, polskiej, amerykańskiej i angielskiej, lokomotywy spalinowe i elektryczne oraz zbiór wagonów, a także kolejowe pojazdy specjalistyczne.

W muzealnej kolekcji mamy czynny **amerykański autobus School Bus International 3800** z 2004 roku. Autobus jest w pełni dostosowany do wymogów techniczno-eksploatacyjnych w celach przewozu wycieczek szkolnych. Z wycieczki może skorzystać 37 osób.

Aby uzyskać wycenę swojej wycieczki prosimy o kontakt!

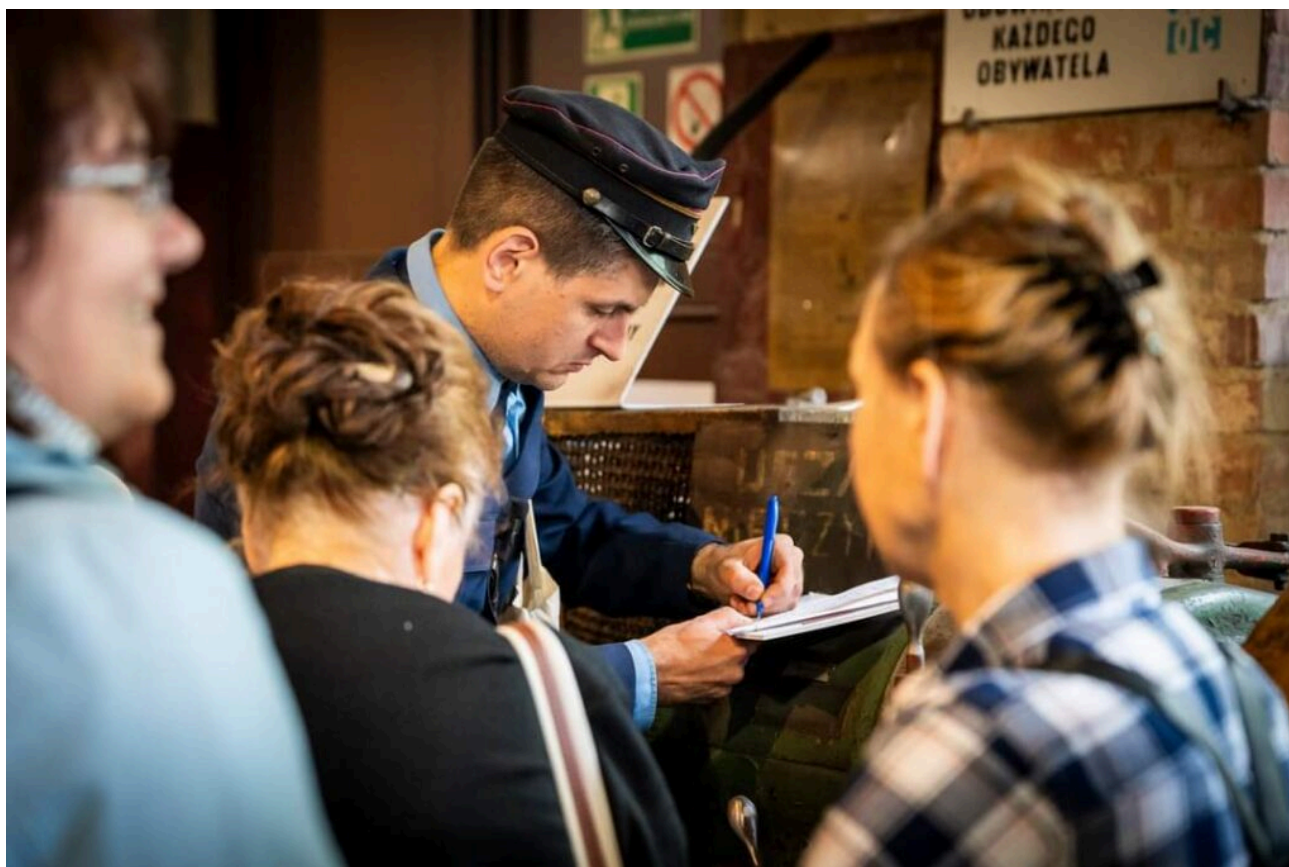
Trasa parowozowa

Trasa Parowozowa to unikatowa ścieżka edukacyjna, przebiegająca po terenie bocznicy Muzeum Kolejnictwa na Śląsku, której zwiedzanie odbywa się w czasie przejazdu wagonem prowadzonym przez zabytkową lokomotywę spalinową. Trasa przebiega wzdłuż najważniejszych kolejowych obiektów technicznych, które w przeszłości umożliwiały bieżącą eksploatację lokomotyw parowych użytkowanych na terenie parowozowni. Zwiedzający w czasie przejazdu zobaczą m.in. dźwig węglowy, żurawie wodne, piaskownię czy kanał oczystkowy. W trakcie przejazdu demonstrowana jest zasada działania obrotnicy kolejowej – urządzenia umożliwiającego obracanie lokomotyw i wagonów. Przejazd trwa ok. 30 minut i w całości przebiega po bocznicy kolejowej Muzeum. Uczestnicy rozpoczynają i kończą przejazd na stacji zlokalizowanej pod zabytkowym dźwigiem węglowym.

W przejeździe grupie towarzyszy Przewodnik, który w kompetentny i przystępny sposób opowiada o poszczególnych urządzeniach, a także dba o bezpieczeństwo podróżnych.

Ekspozycje stałe

W dawnym budynku administracji parowozowni znajdują się całoroczne ekspozycje poświęcone historii kolei i kolejnictwa, nie tylko w Jaworzynie Śląskiej, ale także w Europie i na świecie. Odwiedzający Muzeum zwiedzić mogą m.in. zrekonstruowany gabinet naczelnika z 1930 i 1970 roku, gabinet kolejowej Medycyny Pracy, Drukarnię PKP, czy unikatową makietę kolejową w skali H0 wykonaną na przełomie lat 70-tych i 80-tych XX wieku, a wykorzystywaną jako pomoc dydaktyczną w szkole kolejowej.

Zajęcia dla każdego

Uczestnicy zajęć mają okazję poznać i nauczyć się różnych technik związanych z zawodem kolejarza, mechaniki parowozów, lokomotyw spalinowych i elektrycznych oraz ochroną muzealną zabytków w Polsce. Warsztaty prowadzone są przez edukatorów, między innymi przez dawnych pracowników parowozowni. Kreatywne spotkanie integracyjne dla pracowników, urodziny z Lokomotywą Tomkiem, chrzest lub inny rodzinny event w sali klubowej. Zapraszamy na warsztaty okazjonalne, np. z okazji Dnia Dziecka, Mikołaja, Halloween, a także na warsztaty związane z porą roku, czy tematyczne.

Zabytkowy warsztat naprawy lokomotyw

Niedawno udostępniony został do zwiedzania wybudowany w 1908 roku warsztat mechaniczny, w którym jeszcze przed wojną naprawiano i dorabiano części do stojących w parowozowni lokomotyw. Warsztat dysponuje działającym zespołem zabytkowych obrabiarek, w tym tokarek kłowych, wiertarek, pras i frezarek. Niektóre z maszyn są napędzane za pomocą transmisji pasowej, systemu napędu grupowego powszechnie stosowanego w warsztatach i fabrykach w XIX oraz na początku XX wieku.

W ofercie:

 ZWIEDZANIE 30 zł/os.

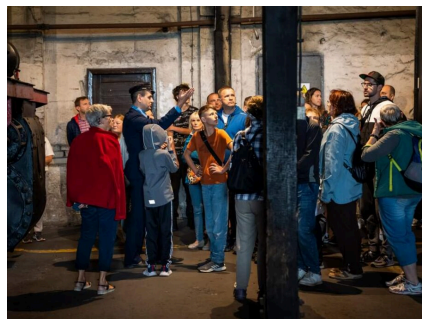
 LEKCJA MUZEALNA 15-20 zł/os.

 PRZEJAŻDŻKA 15zł/os.

 LUNCH W WAGONIE **WARS** lub OGNISKO INTEGRACYJNE 20 zł/os.

 ZABAWA W SALI ZABAW Z TOMKIEM I PRZYJACIELE ORAZ PLACU ZABAW – w cenie zwiedzania

Podane powyżej ceny obowiązują dla grup minimum 10 osobowych w przedziale wiekowym 3-18 lat

Przykładowy scenariusz wycieczki:

Grupom szkolnym proponujemy zwiedzanie wraz z przewodnikiem oraz udział w warsztatach. Większe grupy uczestniczą na przemian w zwiedzaniu muzeum, i w warsztatach tematycznych.

W przerwie oferujemy gorące i zimne napoje lub pełny posiłek w wagonie WARS. Kolejnym punktem wycieczki, może być wspólny przejazd dla grupy po historycznej bocznicy kolejowej lokomotywą spalinową. Odpoczynek oraz zakończenie wycieczki może się odbywać na terenie placu zabaw, w Centrum Obsługi Turysty, gdzie dostępne są różnego rodzaju pamiątki z Muzeum Kolejnictwa, bądź w czasie ogniska integracyjnego.

Przy wcześniejszej rezerwacji istnieje możliwość noclegu w wagonach sypialnych.

Warsztaty zostały opracowane zgodnie z obowiązującą podstawą programową Ministerstwa Edukacji Narodowej. Nasze programy edukacyjne są dostosowane dla

zwiedzających w różnym wieku: przedszkoli, uczniów klas podstawowych, a także średnich.

Dla najmłodszych

Dzieci w wieku przedszkolnym uczymy podstaw modelarstwa: na podstawie styropianowej za pomocą farb, plasteliny i innych narzędzi plastycznych tworzą odpowiednik makiety kolejowej. Zachęcamy również do warsztatów recytatorskich z odczytywania fragmentów wiersza Tuwima „Lokomotywa”. W Centrum Obsługi Turysty muzeum urządzona jest przestrzeń do zabaw przygotowana w oparciu o zabawki i dekoracje z bajki „Tomek i Przyjaciele”.

Lekcje Muzealne

Grupom szkolnym proponujemy zwiedzanie muzeum oraz udział w wybranych warsztatach. Większe grupy uczestniczą na przemian w zwiedzaniu muzeum, i w warsztatach tematycznych. W przerwie oferujemy gorące i zimne napoje. Istnieje możliwość zamówienia pełnego posiłku po wcześniejszej rezerwacji. Odniesienie do odpowiedniego punktu obowiązującej podstawy programowej, stworzonej przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, zostało umieszczone przy opisie poszczególnych lekcji:

„Stoi na stacji lokomotywa...”

Są to warsztaty polegające na recytowaniu wiersza „Lokomotywa” Juliana Tuwima przez uczestników wspólnie z prowadzącym, a następnie próbie jego fizycznej prezentacji na bocznicie kolejowej przy wystawie poświęconej temu dziełu. Takie aktywności są przeplatane przekazywaniem podstawowej wiedzy o mechanice parowozu.

Klasa	Przedmiot	Podstawa programowa
I-III	Wymagania ogólne	IV.6.wykonuje własne eksperymenty językowe, nadaje znaczenie czynnościom, nazywa je, tworzy żarty językowe i sytuacyjne, uważnie słucha i nadaje znaczenie swym doświadczeniom. II.1. W zakresie emocjonalnego obszaru rozwoju rozwija

Klasa	Przedmiot	Podstawa programowa
		umiejętność przedstawiania swych emocji i uczuć przy pomocy różnorodnych artystycznych form wyrazu.

Czas trwania: 45-60 min | Cena: 15.00 zł / os.

„Świat w miniaturze”

Warsztat obejmuje zajęcia plastyczne po zwiedzaniu Muzeum. Na podstawie styropianowej, za pomocą farb, plasteliny i innych narzędzi plastycznych tworzą odpowiednik makiety kolejowej. Podczas zajęć uczestnicy dowiedzą się jak działa skala oraz co to jest modelarstwo.

Klasa	Przedmiot	Podstawa programowa
Przedszkole	Wymagania ogólne	IX. Wychowanie przez sztukę – różne formy plastyczne.
I-III	Wymagania ogólne	II.1. W zakresie emocjonalnego obszaru rozwoju rozwija umiejętność przedstawiania swych emocji i uczuć przy pomocy różnorodnych artystycznych form wyrazu. VI.1 Planuje i realizuje własne projekty/prace realizując te projekty/prace, współdziała w grupie.
I-III	Edukacja plastyczna	I.1. Osiągnięcia w zakresie percepcji wizualnej, obserwacji i doświadczeń. I.2 Osiągnięcia w zakresie działalności ekspresji twórczej. II.3 Wydziera, wycina, składa, przylepia wykorzystując gazetę, papier kolorowy, makulaturę, karton, ścinki tekstylne.

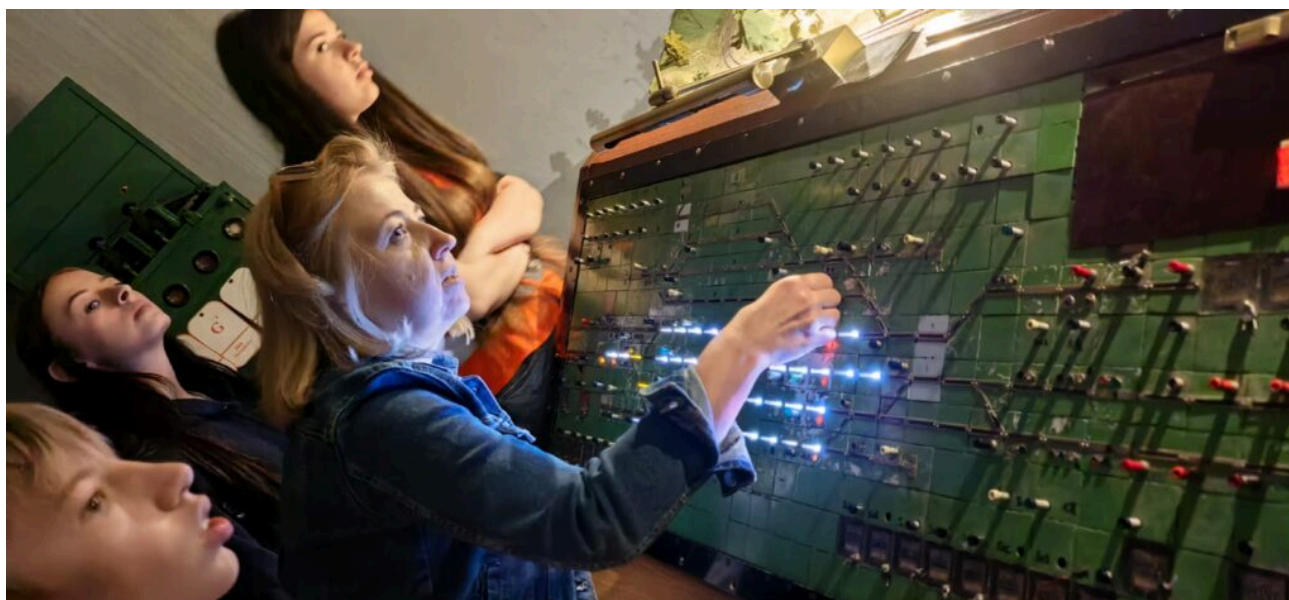
Klasa	Przedmiot	Podstawa programowa
IV-VI	Plastyka	Plastyka III. Opanowanie podstawowych wiadomości z zakresu kultury plastycznej, jej narodowego i ogólnoludzkiego dziedzictwa kulturowego. II. Doskonalenie umiejętności plastycznych – ekspresja twórcza przejawiająca się w działaniach indywidualnych i zespołowych.

Czas trwania: 45 – 60 min. | 20 zł/os.

„Mały muzealnik”

W czasie tych warsztatów przybliżamy dzieciom zasady funkcjonowania muzeów. Uczestnicy zajęć w oparciu o wybrany zabytek dokonują jego wstępnej oceny oraz przygotowują własną **kartę zabytku**. Ich zadaniem będzie ułożenie zagadek dotyczących eksponatów znajdujących się w Muzeum. Uczestnicy poznają także wybrane przykłady rewitalizacji zabytków techniki.

Klasa	Przedmiot	Podstawa programowa
I-III	Edukacja wczesnoszkolna	VII.b umożliwiających nabywanie doświadczeń poprzez zabawę, wykonywanie eksperymentów naukowych, eksplorację, przeprowadzanie badań, rozwiązywanie problemów w zakresie adekwatnym do możliwości i potrzeb rozwojowych na danym etapie oraz z uwzględnieniem indywidualnych możliwości każdego dziecka
I-II	Edukacja historyczna	I. pogłębianie wiedzy o ważnych wydarzeniach z dziejów narodu polskiego i dziejów powszechnych, by móc krytycznie odnosić się do przeszłości, lepiej rozumieć teraźniejszość i odpowiedzialnie budować przyszłość
IV	Historia	I.2 Poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje

„Zawody kolejowe”

Warsztaty „Zawody kolejowe” rozpoczynają się krótkim wykładem, a następnie przechodzimy do części praktycznej, w której uczestnicy mogą poznać realia pracy na kolei, m.in. w roli dróżnika. Uczestnicy będą mieli okazję samodzielnie smarować podkłady kolejowe. Całe wydarzenie pełne jest zabawy i angażujących aktywności. Prowadzący każdorazowo dobiera zawód, który będzie tematem zajęć, a ich przebieg dostosowuje do warunków pogodowych – zajęcia mogą odbywać się na świeżym powietrzu lub pod dachem.

Klasa	Przedmiot	Podstawa programowa
I-III	Wymagania ogólne	I.1 uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji.
I-III	Edukacja społeczna	V.4 Współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych; przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej oraz świecie dorosłych;
IV-VIII	Zajęcia techniczne	IX.1 b. rozpoznaje rodzaje maszyn i urządzeń. IX. 3 dba o bezpieczeństwo własne i innych III.3. Planowanie i realizacja praktycznych działań technicznych.
I-V (Szkoly średnie)	Kształcenie ogólne	I. Traktowanie uporządkowanej, systematycznej wiedzy jako podstawy kształtowania umiejętności;

„Lokomotywy spalinowe, elektryczne i parowozy”

Lekcja obejmuje praktyczny pokaz funkcjonowania lokomotyw spalinowych i elektrycznych, informacje dotyczące historii lokomotyw i ich mechaniki, prezentację budki maszynisty oraz wiedzy z zakresu taboru kolejowego. Uczeń zdobywa wiedzę z zakresu części taboru kolejowego oraz rozpoznawania oznaczeń urządzeń sterowania ruchem kolejowym stosowanych na planach i schematach.

Klasa	Przedmiot	Podstawa programowa
VII-VIII	Technika	I. Rozpoznawanie i opis działania elementów środowiska technicznego.
		I.2. Identyfikowanie różnorodnych elementów technicznych w najbliższym otoczeniu.
I-V	Mechanika	VII. 1. Uczeń Posługuje się pojęciami natężenia prądu elektrycznego, napięcia elektrycznego. oraz mocy wraz z ich jednostkami

Klasa	Przedmiot	Podstawa programowa
I-V (Szkola średnia)	Wymagania ogólne	I.8 Podróżowanie i turystyka

Czas trwania: 45 – 60 min. | 15 zł/os.

„Bezpieczeństwo na kolei”

Zajęcia mają na celu zwiększenie świadomości uczniów na temat właściwego zachowania nie tylko na przejazdach kolejowych, ale także przekazanie podstawowej wiedzy o ruchu pojazdów i maszyn. Uczestnicy poznają różne rodzaje i znaczenie znaków kolejowych oraz zyskują szerszą perspektywę, umieszczając ruch kolejowy w kontekście historycznym. Zwieńczeniem zajęć będzie spacer po boczniczy kolejowej ścieżką edukacyjną „Znaki Kolejowe”.

Klasa	Przedmiot	Podstawa programowa
II-III	Edukacja wczesnoszkolna	III.9 umiejętność dbania o bezpieczeństwo własne i innych uczestników grupy, w tym bezpieczeństwo związane z komunikacją za pomocą nowych technologii oraz bezpieczeństwo uczestnictwa w ruchu drogowym. VIII.b. właściwy rozwój emocjonalny oraz zapewniającej poczucie bezpieczeństwa

Klasa	Przedmiot	Podstawa programowa
IV-VII	Edukacja dla bezpieczeństwa	II.1 Wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń (pochodzenia naturalnego i wywołane przez człowieka);
VIII	Edukacja dla bezpieczeństwa	II.4. Omawia rolę różnych służb i innych podmiotów, uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do ich zaleceń;
I-V (Szkoły średnie)	Edukacja dla bezpieczeństwa	III.1. Definiuje i rozpoznaje rodzaje alarmów i sygnałów alarmowych;

Muzeum Kolejnictwa na Śląsku

ul. Towarowa 4

58-140 Jaworzyna Śląska

74 637 43 30

muzeum@muzeumtechniki.pl

Lekcje muzealne w Muzeach Techniki

Nauka, zabawa i dawna technika w największej sieci muzeów technicznych w Polsce

Zapraszamy do naszych muzeów w Jaworzynie Śląskiej, Katowicach, Tułowicach oraz Dzierżoniowie.

Zapraszamy!